

2408000602030003
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)
(NEP)
MINOR -ELEMENTS OF BANKING AND INSURANCE
PAPER – II LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SECOND SEMESTER) (NEP)**
  - b. Name of the Subject : **MINOR - ELEMENTS OF BANKING AND INSURANCE PAPER – II LEVEL 3**
  - c. Subject Code No : **2408000602030003**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
  3. Figures to the right indicate full marks of the question.
  4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો: (કોઈ પણ પાંચ)

10

Answer the following questions briefly: (any five)

1. ઈન્ટરનેટ બેંકિંગ એટલે શું?
What is internet banking?
2. જોખમ સંચાલનનો અર્થ સમજાવો.
Explain the meaning of risk management.
3. પોઝિટીવ પે સિસ્ટમ કોને કહેવાય?
What is called positive pay system?
4. ચેકની વ્યાખ્યા આપો.
Give the definition of cheque.
5. છેતરપિંડી કે ફ્રોડ એટલે શું?
What is fraud?

6. જોખમના પ્રકારો સમજાવો.
Explain the types of risk.

7. CTS એટલે શું?
What is CTS?

Q.2 ઇન્ટરનેટ બેંકિંગથી બેંકરને તથા ગ્રાહકને થતા લાભોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **14**
Discuss in detail the benefits of internet banking to the banker and the customer.

OR
અથવા

(a) ચેકના લક્ષણો વર્ણવો. **7**
Describe the characteristics of cheque.

(b) સામાન્ય ક્રોસિંગ અને ખાસ ક્રોસિંગ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. **7**
Explain the difference between general crossing and special crossing.

Q.3 ભારતની ચુકવણી વ્યવસ્થામાં નેશનલ પેમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયાનો ફાળો **14**
સમજાવો.
Explain the role of National Payment Corporation of India in India's payment System.

અથવા
OR

(a) નેશનલ ઓટોમેટેડ ક્લિયરિંગ હાઉસની વિશેષતાઓ જણાવો. **7**
State the characteristics of National Automated Clearing House.

(b) આધાર સક્ષમ ચુકવણી પદ્ધતિના ઉદ્દેશો વર્ણવો. **7**
Describe the objectives of Aadhaar Enabled Payment System.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈ પણ ત્રણ) **12**
Write short notes: (any three)

1. ઓટોમેટેડ ટેલર મશીન
Automated Tailor machine

2. મોબાઇલ બેંકિંગના ફાયદા
Benefits of mobile banking
3. બેંક એન્ડ ઓપરેશનના ખ્યાલો
Concepts of Bank and Operation
4. માઈકર ચેકની લાક્ષણિકતાઓ
Characteristics of MICR cheque
5. ક્રેડિટ કાર્ડ
Credit Card

*****